

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

ABDULKADİR KORKMAZ VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2019/22333)

Karar Tarihi: 23/11/2021

R.G. Tarih ve Sayı: 5/1/2022-31710

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

- Başkan** : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Hicabi DURSUN
Recai AKYEL
Selahaddin MENTEŞ
İrfan FİDAN
Raportör : Selçuk KILIÇ
Başvurucular : 1. Abdulkadir KORKMAZ
2. Abdullah ALMAS
3. Abdullah ALMAS
4. Abdurrahman ALMAZ
5. Abdurrazzak ALMAZ
6. Adle KORKMAZ
7. Ahmet KORAMAZ
8. Ali ALMAS
9. Ali KORKMAZ
10. Ayşe ELMAS
11. Aziz KORAMAZ
12. Bekir KORKMAZ
13. Celal ELMAS
14. Davut ELMA
15. Davut KORKMAZ
16. Dursun DEMİR
17. Emine ALMAS
18. Emine ALMAZ
19. Emine ERCAN
20. Emine KILIÇ
21. Emine KORKMAZ
22. Emine KORKMAZ
23. Fatma ALMAS
24. Fatma ELMAZ

25. Fatma KORKMAZ
26. Güler BENCİK
27. Hacı ALMAS
28. Hacı KORKMAZ
29. Hacir KORKMAZ
30. Hadice ALMAS
31. Hadice KORKMAZ
32. Halil KORAMAZ
33. Halil KORKMAZ
34. Halime GÖK
35. Hanım KORKMAZ
36. Hanım KORKMAZ
37. Hasan ELMAZ
38. Hasan KORKMAZ
39. Haşim KORKMAZ
40. Hatice ELMA
41. Hatun KILIÇ
42. İslim KORKMAZ
43. Kasım KORKMAZ
44. Mahide KURT
45. Mahmut KORAMAZ
46. Mahmut KORKMAZ
47. Makbule TAŞ
48. Mehmet ALMAS
49. Mehmet KORAMAZ
50. Mehmet KORAMAZ
51. Mehmet KORKMAZ
52. Mehmet Nakşi KORKMAZ
53. Mehmet Nezer KORKMAZ
54. Mehmet Nuri ALMAS
55. Memet ALMAS
56. Miyase KILIÇ
57. Mustafa KORKMAZ
58. Osman ALMAS
59. Osman KORKMAZ
60. Rabia KORKMAZ
61. Remzi ALMAS
62. Selim ALMAS

63. Semra KORKMAZ
64. Sıdık KORKMAZ
65. Suzan ÇOBAN
66. Şükran ALMAZ
67. Veysi KORKMAZ
68. Yıldız ALMAZ
69. Yusuf KORKMAZ
70. Zehra KORKMAZ
71. Zeliha ALMAS
72. Zeliha KORKMAZ
73. Zeynep ALMAS
74. Zeynep ELMAZ

Başvurucular Vekili : Av. Mehmet Selim HARTAVİ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 3/7/2019 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

6. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:
7. Başvurucular, murisleri olan Kenanağazade Emin Ağa mirasçıları tarafından 1966 yılında Bozova Asliye Hukuk Mahkemesinin E.1966/2 sayılı dosyasında müdahalenin meni davası açıldığını ve dosyanın yenileme sonrasında E.1972/93 sayısını aldığını ifade etmişlerdir. Sonrasında dosyada görevsizlik kararı verilerek davanın Bozova Kadastro Mahkemesinin E.1976/267 sayısına kaydedildiğini, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun (HSYK) 22/5/2013 tarihli kararı uyarınca Bozova Kadastro Mahkemesinin kapatılarak Şanlıurfa Kadastro Mahkemesine bağlanması ve dosyaların devredilmesi nedeniyle de dosyanın Şanlıurfa Kadastro Mahkemesinde E.2013/60 sayısını aldığını ve yargılamanın devam ettiğini belirtmişlerdir.

8. Başvurucular, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle adil yargılanma haklarının ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine 3/7/2019 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

9. Anayasa Mahkemesinin 23/11/2021 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucuların İddiaları

10. Başvurucular; davalarının 53 yıldır derdest olduğunu, tapu sahibi oldukları taşınmazdan yararlanamadıklarını, yargılamanın çok uzun süredir devam ettiğini belirterek makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

11. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un "Bireysel başvuru usulü" kenar başlıklı 47. maddesinin (3) numaralı fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"... Başvuru dilekçesine, dayanılan deliller ile ihlale neden olduğu ileri sürülen işlem veya kararların aslı ya da örneğinin ... eklenmesi şarttır."

12. 6216 sayılı Kanun'un "Bireysel başvuruların kabul edilebilirlik şartları ve incelenmesi" kenar başlıklı 48. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"Mahkeme, ... açıkça dayanaktan yoksun başvuruların kabul edilemezliğine karar verebilir."

13. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (İçtüzük) bireysel başvuruların içeriğini düzenleyen "Bireysel başvuru formu ve ekleri" kenar başlıklı 59. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarının ilgili kısmı şöyledir:

"(2) Başvuru formunda aşağıdaki hususlar yer alır:

...

ç) Kamu gücünün ihlale neden olduğu iddia edilen işlem, eylem ya da ihmeline dair olayların ... özeti.

d) Bireysel başvuru kapsamındaki güncel ve kişisel haklardan hangisinin hangi nedenle ihlal edildiği ve buna ilişkin gerekçeler ve delillere ait özlü açıklamalar.

e) İhlal edildiği iddia edilen temel haklar ve bunlara ilişkin açıklamaların birbirleriyle ilişkilendirilerek ayrı ayrı yapılması.

...

h) Başvurucunun talepleri.

...

(3) Başvuru formuna aşağıdaki belgelerin ya da onaylı örneklerinin eklenmesi zorunludur:

...

e) Başvuruda ileri sürülen hak ihlali iddialarını temellendirecek belgelerin onaylı örnekleri.

f) Tazminat talebi varsa uğranılan zarar ve buna ilişkin belgeler.

...

(4) Başvurucu, üçüncü fıkradaki belgeleri herhangi bir nedenle sunamaması hâlinde bunun gerekçelerini belirterek varsa buna ilişkin bilgi ve belgeleri başvuru formuna ekler. Mahkeme, mazereti kabul etmesi hâlinde ve gerekli gördüğü takdirde bu bilgi ve belgeleri resen toplar."

14. 6216 sayılı Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrasında, açıkça dayanaktan yoksun başvuruların kabul edilemezliğine karar verilebileceği belirtilmiştir (bkz. § 12). Bu kapsamda karmaşık veya zorlama şikâyetler, kanun yolu şikâyeti niteliğindeki şikâyetler, başvurunun ihlal iddialarını temellendiremediği şikâyetler ile temel haklara yönelik bir ihlalin olmadığı açık olduğu şikâyetler açıkça dayanaktan yoksun kabul edilebilir.

15. Görüldüğü üzere Anayasa Mahkemesi ancak temellendirilebilmiş bir bireysel başvuruyu inceler. Başvurucuların şikâyetlerini hem maddi hem hukuki olarak temellendirme zorunluluğu bulunmaktadır. Maddi dayanaklar yönünden başvuru sahiplerinin yükümlülüğü şikâyetlerine konu temel olay ve olguları açıklamak, bunlara ilişkin delilleri Anayasa Mahkemesine sunmak, hukuki dayanak yönünden yükümlülüğü ise bireysel başvuruya konu temel hak ve özgürlüklerden hangisinin hangi nedenle ihlal edildiğini özü itibarıyla açıklamaktır (*Sabah Yıldızı Radyo ve Televizyon Yayın İletişim Reklam Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi* [GK], B. No: 2014/12727, 25/5/2017, § 19).

16. Nitekim 6216 sayılı Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrasına ilave olarak İçtüzük'ün 59. maddesinde de başvuru sahiplerinin yükümlülükleri kapsamında şikâyetin maddi ve hukuki temellerine başvuru formu ve eklerinde yer verilmesi gerektiği açıkça belirtilmiştir (bkz. § 13), böylece başvuru koşullarının öngörülebilirliği kuvvetlendirilmiştir.

17. Bireysel başvuru incelemesinde Anayasa Mahkemesi, kamu gücü eylem ve işlemleri ile mahkeme kararlarının Anayasa'ya uygunluğunun ve müdahale gerekçelerinin denetimini kendiliğinden yapmaz. Bu sebeple başvuru sahiplerinin başvurusunun esasını ve bu kapsamda kamu makamları tarafından ortaya konulan gerekçelerin ilgili ve yeterli olup olmadığını Anayasa Mahkemesine inceleyebilmesi için öncelikle kendisinin ihlal iddialarını gerekçelendirmesi, buna ilişkin olay ve olguları açıklaması ve delillerini sunması zorunludur (*Cemal Günsel* [GK], B. No: 2016/12900, 21/1/2021, § 24).

18. Anayasa Mahkemesinin başvuru sahiplerinin yerine geçerek ihlal iddialarını gerekçelendirme, olay ve olguları ortaya koyma ve delil toplama görev ve yükümlülüğü bulunmamaktadır. Söz konusu yükümlülükler başvurucuya aittir (*Cemal Günsel*, § 25).

19. Başvuru sahiplerinin anılan yükümlülüklere uymamaları hâlinde şikâyetlerini temellendiremedikleri için başvuruları açıkça dayanaktan yoksun bulunabilir. Anayasa

Mahkemesi temellendirmeye ilişkin incelemesini her başvurunun somut koşullarında yapar. Kuşkusuz başvuru sahiplerinin bu yükümlülükleri ellerinde olmayan nedenlerle uymamalarının ikna edici gerekçelerini Anayasa Mahkemesine sunmaları ya da Anayasa Mahkemesinin bu durumu işin niteliğinden anlaması hâli müstesnadır (*Cemal Günsel*, § 26).

20. Başvurucular; murislerince 1966 yılında Bozova Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan müdahalenin menî davasında görevsizlik kararı verilerek dosyanın Bozova Kadastro Mahkemesi esasına kaydedildiğini, HSYK'nın 22/5/2013 tarihli kararı ile Bozova Kadastro Mahkemesinin kapatılması nedeniyle de dosyanın Şanlıurfa Kadastro Mahkemesinin E.2013/60 sayısına alındığını ve yargılamanın devam ettiğini belirtmiştir.

21. Başvuruda ileri sürülen hak ihlali iddialarını temellendirecek belgelerin onaylı örneklerinin bireysel başvuru formuna eklenmesi İçtüzük'ün 59. maddesi hükmü gereğince zorunludur (bkz. § 13).

22. Somut başvuruya yönelik bireysel başvuru formu ve eklerinin incelenmesi neticesinde başvuru sahipleri tarafından murislerinin kim olduğunun belirtilmediği, murislerinin hangi tarihten itibaren müdahalenin menî davasında yer aldıklarının dayanakları ile gösterilmediği, murislerin ne zaman vefat ettiklerini ve mirasçılarını gösterir veraset ilamlarının sunulmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca başvuruda ileri sürülen hak ihlali iddiasını temellendirecek belgelerin de -davaya konu taşınmazla ilişkin tapu kaydı, dava dilekçesi, tensip zaptı, yenileme dilekçesi, görevsizlik kararı, dâhilî dava dilekçesi, müdahale dilekçesi vb.- bireysel başvuru formuna eklenmediği belirlenmiştir.

23. Diğer taraftan Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) ortamında yapılan incelemede de Şanlıurfa Kadastro Mahkemesinin 155 tarafın bulunduğu E.2013/60 sayılı dosyasında Ali Almas dışındaki 73 başvuru sahibinin kayıtlarının görülmediği, ilgili başvuru sahiplerinin UYAP'ta dosyaya taraf girişinin yapılmadığı ve bu durumun ilgili başvuru sahiplerinin söz konusu davanın tarafı olup olmadıkları hususunda tereddüde yol açtığı görülmektedir.

24. Buna göre başvuru sahiplerinin davadaki sıfatlarını ispatlayan ve iddialarını temellendiren dayanak bilgi ve belgeleri başvuru formuna eklememiş olmaları nedeniyle başvuru ehliyetine sahip olup olmadıkları tespit edilememiş ve başvuru konusu makul sürede yargılanma hakkı yönünden makul sürenin hangi tarihten hesaplanacağı belirlenememiştir.

25. Sonuç olarak başvuru sahipleri tarafından menfaat durumunu ortaya koyacak ve başvuruda ileri sürülen hak ihlali iddiasını temellendirecek dayanak bilgi ve belgelerin başvuru formuna eklenmesi yönündeki yükümlülükler yerine getirilmemiş, bu bağlamda ileri sürülen ihlal iddiaları temellendirilememiştir.

26. Açıklanan gerekçelerle başvurunun *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adil yargılanma hakkı kapsamında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

Başvuru Numarası : 2019/22333
Karar Tarihi : 23/11/2021

B. Yargılama giderlerinin başvuruçular üzerinde BIRAKILMASINA 23/11/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.